

Primitieve Begroting 2015

MEERJARENAMING 2016 t/m 2018

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
1. BELEIDSBEGROTING	2
1.1. DE ORGANISATIE	2
1.2. BERICHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR	6
1.3. PROGRAMMAPLAN 2015.....	9
1.4. VERPLICHTE PARAGRAFEN	19
2. FINANCIËLE BEGROTING.....	27
2.1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE BEGROTING 2015	27
2.2. MEERJAREN-PERSPECTIEF 2016-2018	30
2.3. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE BEGROTING.....	33
BIJLAGEN.....	35
BIJLAGE 1: CATEGORIALE BEGROTING EN MEERJAREN-RAMING	37
BIJLAGE 2: STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN.....	40
BIJLAGE 3: INVESTERINGEN 2015-2018	41
BIJLAGE 4: BASIS FACTURATIE-SYSTEMATIEK	42

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland. De begroting en de meerjarenraming, “primitieve begroting” genaamd, behelst de verwachte baten en lasten voor de komende jaren.

Deze primitieve begroting gaat uit van bestaand beleid. Dit houdt in dat de structurele actuele ontwikkelingen vanuit de primaire begroting 2014 volledig naar deze primitieve begroting worden doorgetrokken. Daarnaast is in deze begroting rekening gehouden met de uitkomsten van de jaarrekening 2013.

In de loop van het jaar 2014 zal deze begroting op basis van de autonome ontwikkelingen in 2014 en meer in het bijzonder aan de hand van de tweede managementrapportage over de periode tot en met augustus 2014 worden bijgesteld. Die bijgestelde begroting, “primaire” begroting genaamd, zal dan aangepast worden aan de actuele ontwikkelingen en zal ter besluitvorming in november 2014 aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. Het streven is om de Primaire begroting 2015 dan ook al te baseren op het nieuwe dienstverleningsconcept waarbij een bijstelling van het huidige bekostigingsstelsel een belangrijk item zal zijn.

Omtrent de omvang van de dienstverlening is in de begroting 2015 uitgegaan van de algemene richtlijnen zoals die besproken zijn in het adviserend ambtelijk Platform van januari 2014. Deze richtlijnen zijn overgenomen uit de richtlijnen die in Twents verband voor gemeenschappelijke regelingen zijn opgesteld, aangevuld met Stadsbank specifieke uitgangspunten.

De werkelijke kwantitatieve cijfers van het jaar 2013 zijn als uitgangspunt genomen. Vervolgens is voor deze begroting 2015-2018 het volumeaantal stabiel gehouden. Indien er toch sprake is van een stijging, dan heeft dit altijd een autonome oorzaak.

De tarieven stijgen voor de periode 2015-2018 jaarlijks met 1,5% als gevolg van enerzijds een toename van de prijsinflatie en anderzijds een verwachte loonontwikkeling (exclusief CAO-ontwikkelingen). De salarisstaat op 31 december 2013 dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2015-2018. De CAO en de salaristabellen geldende per 1 april 2012 vormen hier de basis voor.

De opzet van deze begroting sluit aan bij de begroting van 2014. Sinds 2010 werkt de Stadsbank met een productenboek. Eind 2012 is de financieringsstructuur geactualiseerd. De financieringsstructuur kent twee onderdelen:

- a. Financiering van de bestaanskosten op grond van deelname in de gemeenschappelijke regeling. De productonafhankelijke bestaanskosten worden voor 50% naar de aangesloten gemeenten gefactureerd op basis van het aantal huishoudens per gemeente; de andere 50% naar rato van de gedeclareerde omzet.
- b. Financiering van de dienstverlening. De dienstverlening wordt gefactureerd aan de hand van de geleverde diensten per gemeente, conform het Productenboek. De in het Productenboek opgenomen tarieven zijn gebaseerd op de begroting.

Enschede, maart 2014

Dhr. drs. P.G. Welman

1. Beleidsbegroting

1.1. De organisatie

1.1.1. Bestuur

Het Algemeen Bestuur (2010 – 2014)

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 22 leden en wordt voor vier jaren benoemd. Per deelnemende gemeente wordt door de gemeenteraad, uit haar midden of uit het college van burgemeester of wethouders, één lid voor het Algemeen Bestuur aangewezen. Elk lid heeft in de vergadering één stem.

Het Algemeen Bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn in principe openbaar.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur is als volgt:

Gemeente Aalten	De heer H.J. Rijks
Gemeente Almelo	Mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg
Gemeente Berkelland	De heer J.B. Boer
Gemeente Borne	De heer A.T. Albers
Gemeente Bronckhorst	De heer P. Seesing
Gemeente Dinkelland	Mevrouw J.B.M. Zwiep-Rosens
Gemeente Enschede	De heer P.G. Welman
Gemeente Haaksbergen	De heer J.M. van Rees
Gemeente Hellendoorn	Mevrouw H. Bakhuis-Horstink
Gemeente Hengelo (Ov)	Mevrouw M.A. ten Heuw
Gemeente Hof van Twente	De heer P. van Zwanenburg
Gemeente Lochem	Mevrouw W.G.H. Heesen
Gemeente Losser	De heer J.F. Hassink
Gemeente Montferland	Mevrouw I.T.J.M. Wolsing
Gemeente Oldenzaal	De heer R.G.H. Christenhusz
Gemeente Oost Gelre	De heer K.J.M. Bonsen
Gemeente Oude IJsselstreek	De heer J.H.M. Finkenflügel
Gemeente Rijssen-Holten	De heer J.J.A. ter Keurst
Gemeente Tubbergen	De heer J.E.F. Harmelink
Gemeente Twenterand	De heer G.J. Binnenmars
Gemeente Wierden	De heer T.P. de Putter
Gemeente Winterswijk	Mevrouw I.G. Saris

Het Dagelijks Bestuur (2010 – 2014)

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit acht leden. Aan het begin van de zittingsperiode van het Algemeen Bestuur benoemen de leden van het Algemeen Bestuur, op voordracht van de benoemingscommissie, de leden van het Dagelijks Bestuur. Statutair maken de Algemeen Bestuursleden van de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo deel uit van het Dagelijks Bestuur.

Elk lid van het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering één stem. Bij het staken van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het Dagelijks Bestuur niet anders bepaalt.

De personele samenstelling van het Dagelijks Bestuur is als volgt:

De heer P.G. Welman	Voorzitter
Mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg	Vice-voorzitter
Mevrouw M.A. ten Heuw	Lid
Mevrouw W.G.H. Heesen	Lid
De heer R.G.H. Christenhusz	Lid
Mevrouw I.G. Saris	Lid
De heer J.H.M. Finkenflügel	Lid
De heer W.E.N. Rijnsaardt	Lid
De heer J.J.A. ter Keurst	Lid

De heer P.G. Welman is tevens voorzitter van het Algemeen Bestuur.

De heer R.S.R. de Ruiter, Sectormanager Publieke Diensten en Sociale Zaken bij de gemeente Hengelo, is benoemd tot (ambtelijk) secretaris van het Bestuur.

Het Platform

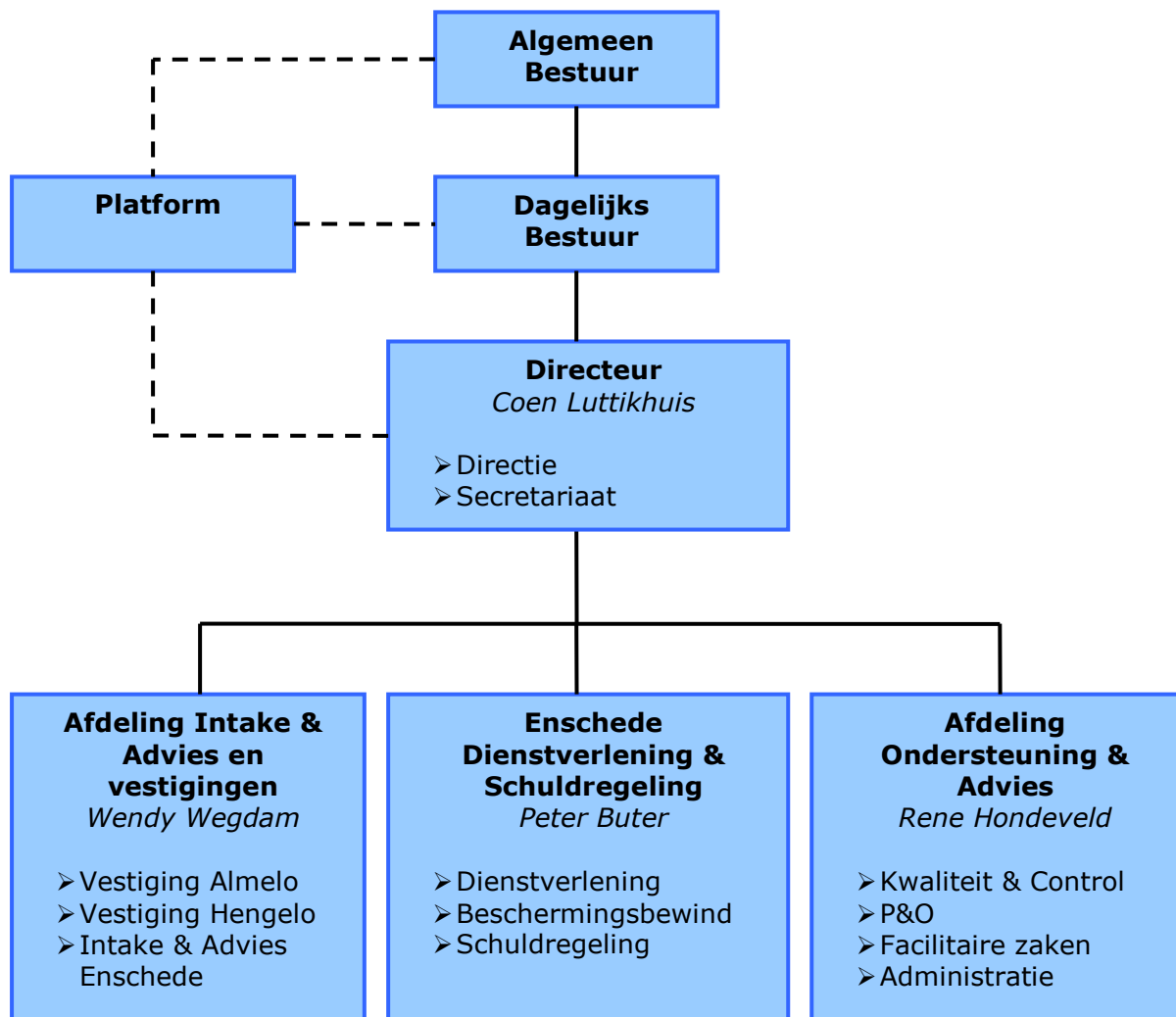
Het Platform is een ambtelijke adviescommissie van zowel het bestuur als de directie van de bank. Het Platform kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen aan het bestuur en de directie inzake het beleid en de bedrijfsvoering van de bank.

Alle aangesloten gemeenten kunnen een vertegenwoordiger afvaardigen in het Platform.

De voorzitter van het Platform wordt door het Algemeen Bestuur benoemd en neemt als adviseur deel aan de vergaderingen van zowel het Algemeen als Dagelijks Bestuur.

De heer J.H. Scholtens, sectorhoofd Sociale en Economische Zaken bij de gemeente Almelo, is benoemd tot voorzitter van het Platform.

1.1.2. Organisatiestructuur van de Stadsbank Oost Nederland

Bestuurs- en organisatiestructuur Stadsbank Oost Nederland per 31-12-2013

1.1.3. Het werkgebied van de bank

Het werkgebied van de bank bestaat uit de 22 bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten. In dit werkgebied wonen 902.554 inwoners verdeeld over 384.831 huishoudens (bron CBS, 2013).

Het werkgebied is op geografische gronden en gemeentelijke samenwerkingsverbanden verdeeld en is de Stadsbank aanwezig op de gemeentehuizen en werkpleinen in diverse gemeenten binnen het werkgebied met als hoofdvestiging in Enschede. De vestiging in Almelo is inmiddels gesloten.

De tweeëntwintig gemeenten van de Stadsbank Oost Nederland

Werkgebied Almelo: Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden.

Werkgebied Enschede: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Enschede, Haaksbergen, Lochem, Losser, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk.

Werkgebied Hengelo: Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal.

1.2. Bericht van het Dagelijks Bestuur

1.2.1. Doelstelling van de Stadsbank Oost Nederland

De geactualiseerde doelstelling van de Stadsbank is vanuit een nieuw opgesteld ‘Strategisch toekomstperspectief’ als volgt weer te geven;

De Stadsbank Oost Nederland is een Gemeenschappelijke Regeling. Wij zijn “van en voor” gemeenten. Onze missie is om financiële weerbaarheid en eigen kracht van huishoudens te versterken. Dat doen we door te blijven bouwen aan een betrouwbare, transparante en kwalitatief hoogwaardige uitvoeringsorganisatie, die samen met klanten duurzame resultaten boekt en zich daarover altijd maatschappelijk verantwoordt.

Vanuit deze missie en visie organiseert de Stadsbank haar dienstverlening maatwerkgericht rondom de klanten. De organisatie bouwt aan een nieuw en innovatief dienstverleningsmodel dat antwoord geeft op nieuwe vragen en verwachtingen van klanten en is verweven met de nieuwe oplossingen die gemeenten kiezen binnen het gemeentelijke sociale domein.

Innoveren en excelleren is voor de Stadsbank Oost Nederland het nieuwe adagium. Of dat nu gaat om dienstverleningsmodel, productenpakket, cultuur, organisatiemodel of bestuurlijke aansturing. De Stadsbank levert op alle fronten maatschappelijke waarde. De organisatie is wendbaar en bewegelijk, heeft de blik op de buitenwereld/netwerkpartners, is steeds op zoek naar samenwerking en staat open voor nieuwe initiatieven en vragen vanuit de samenleving.

Om klantgericht diensten te verlenen en de klant voor de nabije toekomst optimaal te bedienen, worden nieuwe werkprocessen ingericht, die uitgaan van snelle doorlooptijden, één aanspreekpunt voor de klant en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op basis van maatwerk, kennis en deskundigheid. Dit zoveel mogelijk thuisnabij/op locatie. Dit alles met als doel de klanten een zo duurzaam mogelijke oplossing voor hun schuldproblemen te bieden.

In de toekomstige dienstverlening richting de gemeenten staat “maatwerk” en “voortdurende innovatie” centraal. Belangrijk daarbij is dat een open en transparante dialoog met de opdrachtgevers wordt gecreëerd en dat de bank zich door de gemeenten “ontspannen” laat aanspreken op de kwaliteit van de dienstverlening. Daarbij past een vereenvoudigd en transparant bekostigingsmodel, dat bij de deelnemende gemeenten niet leidt tot kostenverhogingen.

Bij het nieuwe dienstverleningsmodel hoort een moderne en professionele stadsbankorganisatie die “lean and mean” is ingericht, gebruik maakt van moderne geautomatiseerde systemen, secundaire en tertiaire processen heeft “geoutsourced” en zoveel mogelijk digitaal werkt. Het nieuwe dienstverleningsmodel wordt daarbij op medewerkerniveau ook zoveel mogelijk verbonden met het “Nieuwe Werken”.

Daarbij draait de cultuur 180 graden:

- van “minder controle/bureaucratie” naar meer “vertrouwen”;
- van “afrekenen” naar een “lerende organisatie”.

In de verhouding management-medewerkers wordt uitgegaan van coachend leiderschap en kwalitatief hoogwaardige professionals die veel handelingsruimte krijgen. Deze professionals zien presteren als vanzelfsprekendheid en laten zich ook probleemloos op resultaten aanspreken.

De bank is lid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), de belangenvereniging van gemeentelijke kredietbanken, publieke instellingen en bedrijven die mensen met schulden helpen. Daarnaast is de bank aangesloten bij Sociale Banken Nederland (SBN), een samenwerkingsverband van kredietbanken en de Branchevereniging Professionele Bewindvoerders en inkomensbeheerders (BPBI) die de belangen behartigt van professionele bewindvoerders en inkomensbeheerders. Ook is de Bank aangesloten bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel. Hier registreert de bank alle verstrekte leningen en alle gestarte schuldregelingen.

1.2.2. Beleidsvisie van het bestuur

De Stadsbank Oost Nederland ondersteunt de aangesloten gemeenten bij haar gemeentelijk beleid. De Stadsbank streeft naar financiële zelfredzaamheid van de inwoners van de aangesloten gemeenten. De interventie met de diensten van de Stadsbank is in beginsel tijdelijk van aard.

De Stadsbank bevordert financiële zelfredzaamheid en weerbaarheid door middel van het aanbieden van:

- Preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschuldiging bij risicogroepen (met name jongeren en huishoudens met een laag inkomen) en ter ondersteuning van intermediaire organisaties en functionarissen.
- Advies over:
  - verantwoord lenen;
  - verstandige financiële planning (budgetteren financiële huishouden/inkomensondersteunende voorzieningen);
  - hoe om te gaan met betalingsachterstanden en problematische schulden.
- Kredietmogelijkheden aan personen die voldoen aan de “Fido-criteria”. De bank hanteert hierbij maatschappelijk verantwoorde rentepercentages.
- Budgetbeheer ter borging van de stabiliteit in de betaling van primaire lasten van het huishouden en ter ondersteuning het herstel van de financiële zelfredzaamheid, zodat (verdere) verschuldiging kan worden voorkomen.
- Specifieke en doelgerichte budgetbeheer ondersteuning ter bevordering van de zelfredzaamheid door middel van het instrument ‘Ladder van zelfredzaamheid’.
- Meerderjarigenbewind aan personen die blijvend niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Bemiddeling tussen schuldenaar en schuldeisers om tot een minnelijke schuldregeling te komen en ter voorkoming van maatschappelijke uitval.
- Beheer van minnelijke regelingen ter borging van het nakomen van een minnelijke regeling en ter ondersteuning van een eventuele reïntegratie op de arbeidsmarkt.
- Coaching bij budgetbeheer en schuldbemiddelingen om de financiële zelfredzaamheid te bevorderen.
- De afgifte van de verklaring en het ondersteunen bij het opstellen van het verzoekschrift conform de Faillissementswet inzake de toelating tot de wettelijke schuldsanering (Wsnp).

Bovendien zet de bank haar expertise en capaciteiten in om maatwerkdiensten te leveren aan de aangesloten gemeenten.

1.3. Programmaplan 2015

1.3.1. Programma Algemeen Bestuur

Hoofdkenmerken

Het programma Algemeen Bestuur omvat de bestuursproducten: bestuursorganen en bestuursondersteuning. Tevens behoren tot het programma Algemeen Bestuur de niet product-/dienstverlenings specifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Afdeling Ondersteuning&Advies

De afdeling is gevestigd op het hoofdkantoor te Enschede. Vanuit deze afdeling vindt de algemene interne ondersteuning van de vestigingen en het management plaats.

Bij de algemene interne ondersteuning gaat het ondermeer om de automatisering, de organisatie-eigen financiële administratie, de centrale klantenadministratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening, de facilitaire ondersteuning, Personeel & Organisatie, communicatie en juridische ondersteuning

Wat wil de Stadsbank bereiken?

- Bestaand beleid:

Bestuursorganen

- Sturing geven aan en reageren op de bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Een maatschappelijk en bestuurlijk verantwoorde positionering van de Stadsbank.
- Sturing geven aan en reageren op organisatieontwikkelingen die gericht zijn op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering bij de bank, alsmede op het leidinggeven aan de ambtelijke organisatie.
- Het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid en de verzorgde dienstverlening.

Bestuursondersteuning

- De voorbereiding van beleidsontwikkeling voor het Bestuur.
- De voorbereiding van de verantwoording door het Bestuur.

Algemene interne ondersteuning

- Het in stand houden van de fysieke infrastructuur.
- Het in stand houden van de automatisering en telecommunicatie infrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

Platform Stadsbank Oost Nederland (het Platform)

Het Platform is een adviesorgaan voor zowel het Bestuur als de directie van de Stadsbank. Alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten kunnen deelnemen in het Platform. Het Platform adviseert zowel op verzoek als uit eigener beweging het Bestuur en de directie over beleidsontwikkeling. Het Platform wordt met raad en daad terzijde gestaan door de directie en ambtelijk ondersteund.

Communicatie

Voor de deelnemende gemeenten is het van belang tijdig te weten hoe de ontwikkeling van de dienstverlening voor haar burgers door de bank is.

Eenzijds heeft dit te maken met de mogelijkheden die de deelnemende gemeenten zien om naar aanleiding van de door de bank verleende diensten, het eigen gemeentelijk beleid vorm te geven en voorstellen te doen met betrekking tot het productenpakket van de Stadsbank.

Anderzijds heeft dit te maken met de financiële verplichtingen voor de deelnemende gemeenten.

Om de deelnemende gemeenten tijdig te informeren wordt het Algemeen Bestuur in de voorjaarsnota en de najaarsnota geïnformeerd over de financiële en niet financiële ontwikkelingen. De voorjaarsnota heeft betrekking op de periode januari tot en met april, terwijl de najaarsnota betrekking heeft op de periode tot en met augustus.

Indien wenselijk wordt tevens een voorstel tot wijziging van de begroting in deze periodieke rapportages opgenomen.

Wat mag het kosten?

De budgettaire lasten worden bepaald door de kosten van het instandhouden van een gemeenschappelijke kredietbank. Tot deze zogenaamde bestaanslasten worden gerekend:

- Huisvestingslasten
  - Kapitaalslasten huisvesting, inventaris en machines
  - Gas, water elektra, belastingen
  - Schoonmaak en alarmvoorzieningen
  - Onderhoud
- Personele lasten directie en staf
- Overige bestaanskosten, waaronder:
  - Accountantskosten
  - Belastingen en verzekeringen
  - Dotaties voorzieningen

Programma 1: Budgettaire lasten Algemeen Bestuur			
	2013	2014	2015
<i>(Bedragen in €)</i>	Realisatie	Primaire Begroting	Primitieve Begroting
<i>Lasten</i>	1.895.300	1.722.350	1.589.600
<i>Baten</i>	1.658.800	1.722.350	1.589.600
Saldo	236.500-	-	-

In de begroting wordt uitgegaan van budgettair neutrale situatie op dit programma. Dit wil zeggen dat de totale bestaanskosten worden verminderd met de opbrengst uit deposito en dan vervolgens zal het restant in rekening worden gebracht bij de deelnemende gemeenten. De jaarrekening 2013 maakt een uitzondering op het budgettair neutrale effect, gelet op het bijzondere jaar 2013.

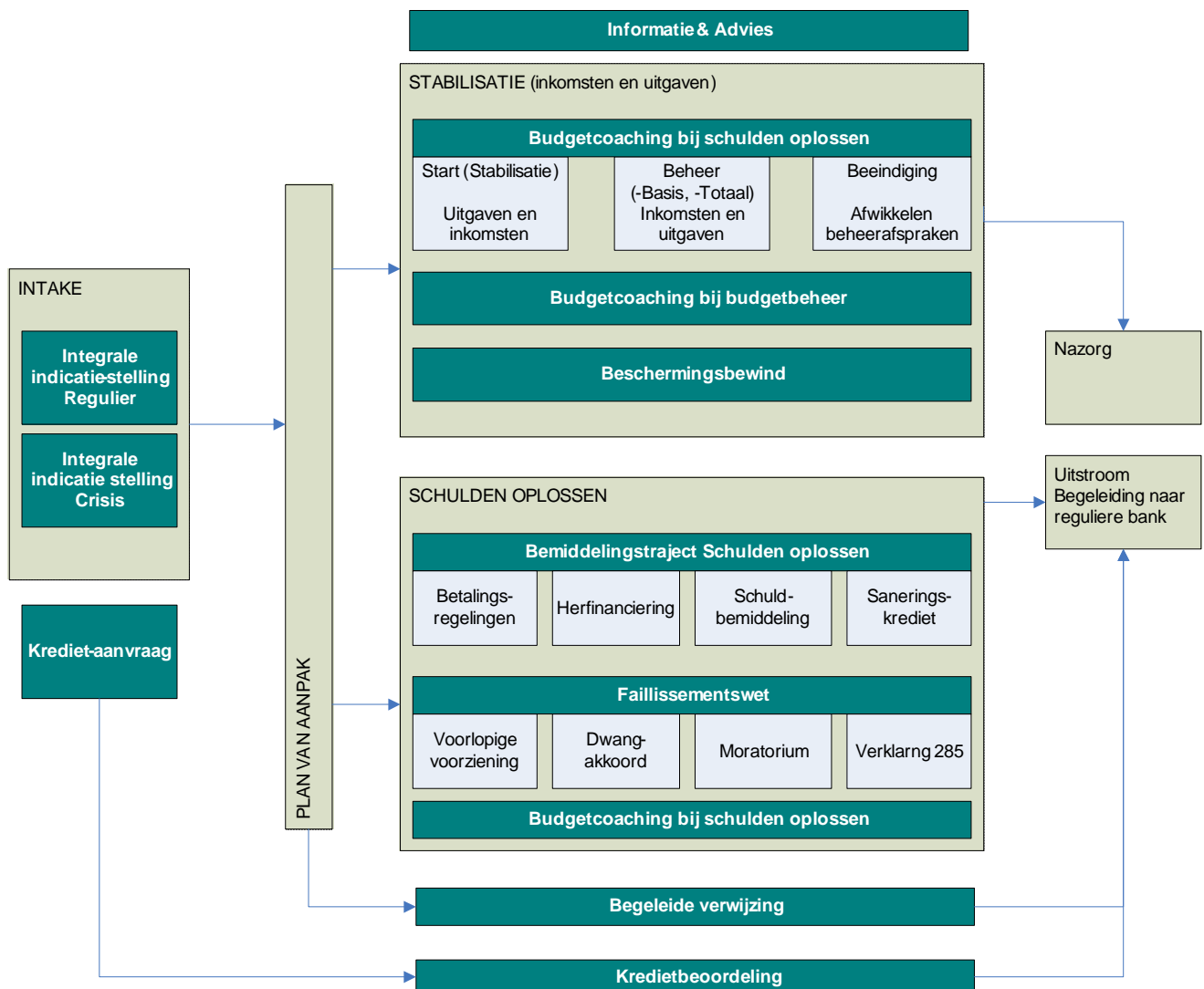
1.3.2. Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Algemeen

Hoofdkenmerken:

Het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen heeft betrekking op alle dienstverlening van de Stadsbank, ter ondersteuning van het beleid van de aangesloten gemeenten.

De dienstverlening en voorzieningen van de bank kunnen als volgt worden onderscheiden:

Het dienstenaanbod van de bank wordt vanuit twee vestigingen, op werkpleinen en op diverse gemeentelijke locaties verzorgd. Het standaard dienstenaanbod vanuit een vestiging bestaat uit de producten uit de volgende productgroepen:

- Indicatiestellingen
- Informatie & Advies
- Stabilisatie & herstel financiële huishouding, waaronder coaching budgetteringsvaardigheden (LvZ) en meerderjarigen beschermingsbewind
- Begeleide verwijzing
- Beschikbaarheidsnuttigheid

Vanuit de vestiging Enschede worden ook werkzaamheden in het kader van het meerderjarigen beschermingsbewind uitgevoerd. Hier is ook de Centrale Afdeling Schuldregeling gehuisvest. Deze afdeling houdt zich bezig met minnelijk schulden oplossen en eventuele toeleiding naar de Wsnp. Tevens is de Centrale Klantenadministratie in Enschede gehuisvest.

Met enkele gemeenten zijn specifieke afspraken gemaakt over bediening op werkpleinen of op locatie.

Wat wil de Stadsbank bereiken?

Bestaand beleid:

De bank wil bijdragen aan:

- het voorkomen dat inwoners van de aangesloten gemeenten in financiële problemen komen of de weg naar financiële hulpverlening niet weten te vinden;
- het aanbieden van kredietmogelijkheden voor inwoners van de aangesloten gemeenten die niet bij de commerciële reguliere handelsbanken een lening kunnen krijgen, eventueel om zo hun kredietwaardigheid te kunnen herstellen;
- een stabiele financiële huishouding door het bevorderen dat cliënten hun inkomsten en uitgaven zodanig in balans krijgen en houden dat het ontstaan van betalingsachterstanden wordt voorkomen en dat bestaande betalingsachterstanden (kunnen) worden ingelopen;
- het realiseren van een minnelijke, onderhandse regeling van schulden tussen cliënten in een (problematische) schuldsituatie en hun schuldeisers;
- het realiseren van een oplossing voor cliënten met een problematische schuldsituatie waarbij de schuldeisers niet akkoord gaan met een minnelijke regeling van de schulden.

Door continu te werken aan de kwaliteit van de dienstverlening en het professionaliseren van de bedrijfsvoering wil de bank de dienstverlening, ondanks de invloeden van de economische recessie, op peil houden en waar mogelijk verbeteren. Het beleid van de bank richt zich op het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van de klant, zowel waar het gaat om budgetbeheer als om indicatiestellingen en schulden oplossen.

Productspecifieke toelichting

Wat gaan we daarvoor doen?

- Preventie en voorlichting

Door middel van gerichte voorlichtingsactiviteiten op scholen, bij vrijwilligersorganisaties en aan professionele organisaties wordt getracht de risico's en gevolgen van verschuldiging desgevraagd onder de aandacht te brengen.

Op verzoek worden cursussen en trainingen bij de bank afgenomen. Dit product wordt niet standaard aangeboden en valt onder het additionele dienstverleningspakket van de bank.

- Indicatiestelling

Voorafgaand aan de feitelijke dienstverlening wordt door de bank een op de klant afgestemd Adviesrapport opgesteld, waarin is opgenomen met welke instrumenten het best een antwoord kan worden gegeven op de door de klant gestelde hulpvraag.

Indicatiestelling	Realisatie 2013	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
Intake:			
- Integrale indicatiestelling	3.097	3.015	3.097
- Crisisinterventie	126	116	126
- Kredietverlening	1.909	1.790	1.909
- Huisbezoek	7	10	7
- Multidisciplinair overleg	34	26	34

- Advies & Informatie

Op basis van de specifieke klantsituatie wordt een advies gegeven over de inrichting en het beheer van de financiële huishouding. Daarbij kan het zowel gaan om de budgettering van het huishoudgeld als om hoe om te gaan met kleine achterstanden en schulden indien de klant (nog) geen gebruik wenst of hoeft te maken van andere diensten van de bank.

Advies & Informatie	Realisatie 2013	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
Financieel budgetadvies	0	1	0

- Kredietverlening

De Stadsbank Oost Nederland kent hier als doelstelling om een verantwoord alternatief te bieden voor mensen die niet bij de reguliere kredietverleners en tegen gangbare voorwaarden een lening kunnen afsluiten.

Gezien de relatief zwakke financiële positie van de doelgroep van de gemeentelijke kredietbanken, hanteert de bank een rentetarief dat lager is dan dat van de gebruikelijke commerciële kredietverleners.

Kredietverlening	Realisatie 2013	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
Verstrekingen:			
- Sociale leningen	729	697	729
- Herfinancieringen	69	77	69
- Saneringskrediet	83	74	83

- Stabilisatie & herstel financiële huishouding

Veel financiële problemen zijn het gevolg van een structurele onbalans in inkomsten en uitgaven. De zogenaamde primaire lasten, met name huur/hypotheek, gas, water, elektra en ziektekostenverzekering, worden dan vaak als sluitpost van het huishoudboekje gebruikt, waardoor op termijn huisuitzetting of afsluiting van energie dreigen.

Door middel van het aangaan van budgetbeheer wordt de betaling van de primaire lasten geborgd. Bij budgetbeheer worden de periodieke verplichtingen in overleg met de cliënt gebudgetteerd. Daarbij krijgen de primaire lasten de hoogste prioriteit. Indien van toepassing wordt met behulp van betalingsregelingen getracht eventuele betalingsachterstanden zonder tussenkomst van de deurwaarder in te lopen. Doordat in dit budgetplan de lasten/uitgaven worden afgestemd op de beschikbare inkomsten ontstaat er weer een financieel evenwicht.

Om de cliënt te ondersteunen bij het nieuwe huishoudboekje wordt de cliënt gedurende het eerste half jaar budgetbeheer extra begeleid. Indien noodzakelijk wordt de cliënt op flankerende voorzieningen gewezen.

Elk jaar worden de vorderingen met betrekking tot het zelfstandig bankieren door de cliënt geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de financier van het budgetbeheer (dit is de cliënt zelf of de gemeente) geïnformeerd over de mogelijkheden om het beheer te vereenvoudigen. Eventueel kan daarbij de inzet van budgetcoaches worden geadviseerd om de cliënten extra te ondersteunen ter voorbereiding op een terugkeer naar een reguliere bankorganisatie door het bijbrengen van budgetteringstechnieken en inzicht in het eigen bestedingsgedrag.

In 2013 is het additionele instrument Ladder van zelfredzaamheid geïntroduceerd. Door middel van specifieke en doelgerichte ondersteuning in de vorm van coachingsgesprekken wordt getracht de budgetteringsvaardigheden van de klanten te bevorderen en hun duurzaam te laten uitstromen. De gemeente Enschede is hiermee als eerste gemeente gestart. De komende periode hebben steeds meer gemeenten de intentie om dit product te gaan inzetten.

Het budgetbeheer is bedoeld als tijdelijke ondersteuning voor klanten die onvoldoende vaardig zijn (gebleken) hun financiële verplichtingen adequaat te budgetteren. Er zijn echter cliënten waarbij budgetbeheer structureel wenselijk is. In die gevallen kan de cliënt een verzoek indienen bij het kantongerecht voor een bewindvoerder meerderjarigenbewind.

Stabilisatie	Realisatie 2013	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
Opstarten Budgetbeheer	1.708	1.253	1.708
Beheer BBR (incl. eigen bijdrage) (begroot gemiddeld per jaar)	5.988	6.034	5.988
BBR ondersteuning - Hulp (LvZ)	509	353	509
BBR ondersteuning – Coaching (LvZ)	458	224	458
Beëindigde BBR	1.444	1.538	1.444
Verwijzing Reguliere Bank	-	-	-
Meerderjarigen bewind lopend (begroot gemiddeld per jaar)	554	416	975
Meerderjarigen bewind nieuw	306	274	306

- Minnelijk schulden regelen

Door de bank wordt bemiddeld tussen de schuldenaar en diens schuldeisers om tot een regeling van de schulden te komen. Daarbij onderzoekt de bank of door middel van betalingsregelingen over een periode van maximaal vijf (5) jaar of een herfinanciering van de schulden de volledige schuld situatie kan worden opgelost. Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken of een saneringskrediet verantwoord is dan wel dat een schuldbemiddeling tot een oplossing kan leiden. Een saneringskrediet en een schuldbemiddeling hebben een looptijd van drie (3) jaar.

In crisissituaties en bij “onredelijke” en onwillige schuldeisers kan de cliënt een beroep doen op de Faillissementswet. De bank kan de cliënt ondersteunen bij deze formele procedures.

Minnelijk schuldregelen	Realisatie 2013	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
Bemiddelingstraject	1.580	1.402	1.580
Beheer betalingsregelingen	10	8	10
Beheer SB	588	600	588
Saneringskrediet	83	74	83
Voorlopige voorziening ex art 284	-	-	-
Verklaring ex art. 285	987	909	987
Dwangakkoord ex art 287a	1	1	1
Moratorium ex art. 287b	6	3	6

- Coaching

De bank kan op verzoek van de gemeenten een traject Budgetcoaching uitvoeren zoals opgenomen in het door de klant ondertekende Adviesrapport. Een traject Budgetcoaching is bedoeld ter ondersteuning van het traject Budgetbeheer en leert de klant om te gaan met het lagere ter beschikking staande huishoudbudget (leefgeld) gericht op het zelfstandig beheer van de financiën. Dit product wordt niet standaard afgenomen.

Coaching	Realisatie 2013	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
Budgetcoaching	-	-	-

- Nazorg

Dit betreft het voor de doelgroep verzorgen van een traject Nazorg. Bij dit product wordt middels een gesprek getoetst of de klant zelfstandig zijn financiën kan beheren. Het verzorgen van nazorg draagt bij aan het voorkomen van recidive van klanten. Dit product wordt standaard afgenomen.

Nazorg	Realisatie 2013	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
Nazorg	441	719	441

- Overige dienstverlening

Onderstaande additionele dienstverlening wordt momenteel aangeboden en is op basis van bekende afspraken met een aantal gemeenten voor 2014 doorgetrokken naar de begroting 2015.

Kasbetalingen sociale diensten

De bank biedt tot op heden de bij haar aangesloten gemeenten de mogelijkheid om namens die gemeenten kasbetalingen te verrichten. Daarmee heeft de Stadsbank voor een aantal gemeenten een gedeelte van de gemeentelijke kasfunctie overgenomen.

Dienstverlening op locatie

De Stadsbank verzorgt voor een aantal gemeenten een inloopspreekuur op locatie. Dit inloopspreekuur vindt plaats bij de gemeente zelf of op een werkplein. De kosten van dit spreekuur worden vooraf geoffreerd en vervolgens maandelijks in rekening gebracht.

Overige dienstverlening	Realisatie 2013	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
Kasbetalingen	3.844	2.785	3.844
Dienstverlening op locatie (maatwerk)	pm	pm	Pm

Samenwerking Externe instanties

De Stadsbank voert intensief gesprekken met een aantal grote instanties waarvoor de bank regelmatig betalingen van de klanten verricht. Het doel van deze samenwerking is het verbeteren van de administratieve processen om zodoende de kosten te reduceren.

Wat mag het kosten?

(Bedragen in €)

Programma 2:			
Budgettaire lasten: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen			
	2013	2014	2015
<i>(Bedragen in €)</i>	Realisatie	Primaire Begroting	Primitieve Begroting
<i>Lasten</i>	7.846.300	7.182.950	7.955.000
<i>Baten</i>	7.530.900	7.284.150	7.955.000
Saldo	-315.400	101.200	-

1.4. Verplichte paragrafen

1.4.1. Weerstandvermogen

Weerstandvermogen

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is bepaald dat organisaties hun weerstandvermogen, het vermogen om risico's financieel op te vangen, in kaart moeten brengen.

Het weerstandvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's die de bank loopt en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het gaat hier over niet kwantificeerbare risico's. Voor wel kwantificeerbare risico's is de bank verplicht om voorzieningen te vormen.

De bank is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor een eventueel nadelig saldo van de bank. Theoretisch kan gesteld worden dat de bank zonder eigen reserves kan functioneren. Praktisch en theoretisch zouden de nadelen daarvan de (vermeende) voordelen verre overtreffen. Het Algemeen Bestuur heeft dan ook vastgesteld dat het wenselijk is dat de bank over eigen reserves moet beschikken.

De overweging voor het instellen van een Algemene reserve was "het afdekken van het financiële risico van personele inkrimping". Door de invoering van de wet Fido in 2001 werd de Stadsbank geconfronteerd met rijksbeleid dat direct (enige) invloed had op de personele bezetting (minder kredieten verstrekken). Het bestuur werd zich toen bewust van het feit dat wijziging van landelijke regelgeving op dit terrein zou kunnen leiden tot personele mutaties (inkrimping). Daarvoor achtte het bestuur het raadzaam om een Algemene reserve te hanteren opdat de GR niet direct bij dergelijke vraagstukken aan de deuren van de gemeenten hoeft te kloppen indien geld nodig is voor afvloeiingskosten.

Thans is het weerstandvermogen ook benodigd om te voorkomen dat bij een andere uitkomst van kosten en/of opbrengsten in enig jaar, als gevolg van niet te voorziene ontwikkelingen, de aangesloten gemeenten aan een eventueel tekort moeten bijdragen.

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt om niet begrote kosten te dekken. Het gaat om die middelen waarmee tegenvallers bekostigd kunnen worden. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Met incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van de activiteitsniveau's. Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de activiteiten.

De weerstandscapaciteit wordt normaliter voor een groot deel bepaald door de omvang van het aanwezige buffervermogen. De begroting is namelijk (veelal) zodanig opgesteld dat er sprake is van een sluitende begroting. Ten aanzien van stille reserves zou moeten worden bezien in hoeverre er sprake is van een overwaarde op de activa (actuele waarde > boekwaarde). Vervolgens moet

worden nagegaan in hoeverre deze op korte termijn aangewend kunnen worden om tegenvallers op te vangen. De bereidheid tot het (extra) verhogen van de tarieven voor de dienstverlening van de bank zal uiteindelijk een politieke keuze zijn. Deze onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn niet exact te becijferen. Bij de bepaling is het gebruikelijk om voorzichtigheid in acht te nemen.

Het eigen vermogen bestaat uit vrij aanwendbare reserves en bestemmingsreserves. De algemene reserve kan als vrij aanwendbare reserve worden aangemerkt en wordt tot de weerstandscapaciteit gerekend. Ten aanzien van bestemmingsreserves bestaan verschillende gedachten. Vanwege de argumentatie dat het bestuur de bestemming van deze reserves nog kan veranderen worden bestemmingsreserves in dit geval meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit

Voor de bank wordt dus de weerstandscapaciteit berekend uit:

Weerstandscapaciteit Stadsbank Oost Nederland per 31 december 2015	
Algemene reserve	€ 743.000
Bestemmingsreserves	€ 2.034.400
Totaal	€ 2.777.400

Beleid

De bank is vanaf 2010 geconfronteerd met door leden van de GR opgelegde reductiemaatregelen. Om de gewenste hoogte van de Algemene reserve als voornaamste onderdeel van de weerstandscapaciteit te kunnen bepalen heeft de Stadsbank in 2011 KPMG Accountants gevraagd om advies uit te brengen over de aspecten die van belang zijn bij de bepaling van de minimale omvang van het noodzakelijke weerstandsvermogen van de Stadsbank.

De Algemene reserve in de vorm van beschikbaar weerstandsvermogen dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen en is dus het belangrijkste onderdeel van de weerstandscapaciteit.

Het advies van KPMG is in de DB vergadering van oktober 2011 besproken. Hierop is door het Dagelijks Bestuur besloten om het Algemeen Bestuur voor te stellen de ondergrens van het weerstandsvermogen te bepalen op 15% van de personele uitgaven; dit naar analogie van de bovengrens die eveneens is gekoppeld aan de personele uitgaven (tot een maximum van 45%).

Op basis van de begrote Algemene reserve per 31-12-2015 zal het aanwezige weerstandsvermogen 15% bedragen en dus op het minimaal gewenste percentage liggen. De komende periode wordt een nieuw dienstverleningsmodel gebouwd. Zodra dit model is uitgewerkt, wordt opnieuw de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen ter discussie gesteld.

Het weerstandsvermogen geldt voor risico's waarvoor geen specifieke maatregelen kunnen worden getroffen, zoals:

- dalende opbrengsten door wegvallende dienstverlening;
- WW-verplichtingen als gevolg van een dalende omzet;
- wijzigingen in Rijksregelgeving.

Periodiek wordt aan de hand van een inventarisatie van de risico's bepaald of het weerstandsvermogen voldoende wordt geacht om deze risico's te kunnen afdekken.

De risico's zijn opgenomen in de risicoparagraaf. De risicoparagraaf wordt zowel bij het jaarverslag als de primitieve begroting opgenomen en is een verplicht onderdeel.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves heeft het Algemeen Bestuur het volgende besloten:

	Norm	Dotatie	Beoogde reserve	Opmerking
- Inventaris		Geen dotatie (eenmalig €200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- ICT		Geen dotatie (eenmalig €200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- Vakantiegeld	Feitelijke verplichtingen	Afhankelijk van formatie	Afhankelijk van verplichtingen	Beoogd bedrag is stand van zaken
-Salarisverplichting Enschede		€185.000 eenmalig in 2004	In 2014 saldo = 0	Vrijval in 10 jaar
- Personeelsbudget	1,25% geraamde personeelslasten	Pm (restant jaarlijks budget)	€65.000	
- Borgfonds saneringskredieten	10% uitstaand saldo saneringskredieten	Voorlopig geen jaarlijkse dotatie	Voorlopig geen maximum	Op termijn besluitvorming over jaarlijkse dotatie
- Friciekosten Organisatie		€650.000 eenmalig in 2011 en jaarrekeningsaldo in 2013	Vrijval in komende jaren	Conform besluit van het AB in november 2011
- Organisatie-aanpassing		€1.000.000 eenmalig in 2013	Voor komende jaren inzake mogelijke ww-verplichtingen voormalig management	Conform voorgesteld besluit van het AB in juni 2014

Voorzieningen

De bank heeft een aantal voorzieningen opgenomen. Voorzieningen worden opgenomen als er sprake is van een te kwantificeren financiële verplichting of financieel risico. Daarnaast kunnen tot voorzieningen ook gerekend worden de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De stand van de voorzieningen bedraagt per 31-12-2015 €120.600.

1.4.2. Risico's

In deze risicoparagraaf worden alle voorzienbare risico's vermeld, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot balanstotaal of financiële positie. In veel gevallen is het moeilijk om de te verwachten risico's te becijferen of aan te geven hoeveel procent kans de bank loopt dat een bepaalde tegenvaller zal optreden. De onderwerpen met financiële onzekerheden zijn gerangschikt in risicocategorieën, te weten: financiële risico's, risico's op eigendommen en overige risico's.

Financiële risico's

A1 Volumebeleid gemeenten

De bank is voor haar inkomsten afhankelijk van de omvang van de verleende dienstverlening. Indien gemeenten besluiten tot een ingrijpende beperking van het gebruik van onze diensten, heeft dit direct consequenties voor de inkomsten van de bank, terwijl de bank niet onmiddellijk haar bedrijfsvoering op een ingrijpende daling van de omzet kan aanpassen.

A2 Kredietomzet

Een substantiële daling van de kredietomzet (> 20%) heeft een negatief gevolg voor de resultaten en brengt op termijn een herschikking van de formatie met zich mee.

Risico's op eigendommen

B1 Aansprakelijkheid schadegevallen

Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen kan het zijn dat deze niet vallen onder de algemene WA-verzekering van de bank. Voor deze schadevergoedingen is dan geen dekking aanwezig. Dit geldt ook voor eventuele proceskosten.

Overige risico's

C1 Overheidsmaatregelen

Overheidsmaatregelen ten aanzien van het mogen uitoefenen van bepaalde activiteiten die door de bank worden uitgevoerd, kunnen de resultaten zowel positief als negatief beïnvloeden.

C2 Software

Voor het gebruikte softwarepakket Allegro is een escrow-overeenkomst afgesloten bij het Getronics Business Continuity ("GBC") te Lelystad, waar de broncodes zijn ondergebracht. Een faillissement van de leverancier houdt dus in dat naar vervanging moet worden gezocht.

C3 Beroepsaansprakelijkheid

Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen voortvloeiende uit de beroepsuitoefening, kan het zijn dat deze niet vallen onder de huidige beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Voor deze schadevergoedingen en eventuele proceskosten is dan geen dekking.

C4 WIA

De kosten van een WIA-uitkering kunnen verhaald worden op de veroorzaker van de arbeidsongeschiktheid. De bank heeft hier geen speciale verzekering voor afgesloten.

1.4.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Eén van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat. Tot de kapitaalgoederen worden gerekend de gebouwen en de terreinen die in eigendom van de bank zijn.

In 2011 een uitgebreide schouw van de panden plaatsgevonden en is op basis daarvan Onderhoudsbeheersplan opgesteld met een daaraan gekoppelde financiële planning voor de komende jaren. Dit Onderhoudsbeheersplan is op 7 juni 2012 in de vergadering van het Algemeen

Bestuur gebracht. De kosten van dit onderhoudsplan worden gedekt uit de nieuw gevormde Voorziening Onderhoud gebouwen en installaties.

Het pand in Almelo is onlangs leeg komen te staan. De dienstverlening wordt vanaf 1 maart 2014 vanuit het werkplein Almelo verzorgd. Het pand wordt verhuurd of verkocht. Het noodzakelijk onderhoud is daarop aangepast.

Het Onderhoudsbeheersplan wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor de komende jaren zijn de vervangingsinvesteringen in beeld gebracht. Deze worden jaarlijks worden opgenomen in de Meerjarenbegroting.

1.4.4. Financiering

Voor de uitvoering van de programma's zijn financiële middelen nodig. Hierin wordt o.a. via de treasuryfunctie en de declaraties voor verleende diensten voorzien.

Het Treasurystatuut van de bank is in 2010 door het Algemeen Bestuur geactualiseerd en geeft de beleidsmatige infrastructuur weer voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Het doel is om de kwaliteit van de uitvoering te verhogen.

De uitvoering treasury.

In het door de bank vastgestelde Treasurystatuut is aangegeven dat een verantwoord en adequaat beheer van de financiële middelen wordt onderkend. Voor het begrotingsjaar 2015 gaan we uit van een totaal van € 112 miljoen aan binnenkomende gelden. Aan girale/kasbetalingen zal er tevens omstreeks € 112 miljoen uitgaan.

Ontwikkeling leningen

Het openstaande saldo op de persoonlijke rekeningen is bij het samenstellen van de begroting ongeveer €4,1 miljoen. Ter dekking van de risico's beschikt de bank over een voorziening risicofonds van circa €168.400 en een reserve borgfonds voor saneringskredieten van circa €118.500.

Bij het samenstellen van de begroting zijn er 4 langlopende leningen met betrekking tot de huisvesting met een uitstaand saldo van circa €2,1 miljoen.

Ontwikkeling kort lopende verplichtingen

Door de bank wordt circa €9,8 miljoen aan banktegoeden van klanten beheerd waarvan €7,4 miljoen gereserveerd voor activiteiten op de korte termijn. Naast deze gelden is voor bancaire activiteiten een bedrag van ongeveer €1,4 miljoen aan inleggelden van de deelnemende gemeenten beschikbaar.

De beschikbare liquide middelen bedragen ongeveer €3,8 miljoen en daarnaast beschikt de bank over een deposito van €8 miljoen. Van de liquide middelen valt een bedrag van circa €0,7 miljoen onder bankmiddelen. De overige liquide middelen zijn derden gelden en vallen niet onder het verplichte schatkistbankieren.

Er bestaat op dit moment geen noodzaak tot het aantrekken van vreemd vermogen.

Ontwikkeling kas

De kasgeldstroom is nog steeds in enige mate aanwezig. Het transport van kasgelden is uitbesteed en de bank loopt geen risico. Het bij de bank aanwezige geld is verzekerd. De

verzekeringsmaatschappij heeft voorwaarden gesteld aan de kwaliteit van de bewaarplaatsen, de hoeveelheid aanwezig geld in de kluisen en de voorraden aan de balies. Er wordt op toegezien dat er geen ongedekte risico's ontstaan.

Als limiet en richtlijn voor het kasgeld geldt een geprognosticeerde kasopname binnen 1 week tot de maximaal door de verzekering gedekte waarde. Periodiek worden de kassen gecontroleerd.

Verwachte ontwikkelingen

De omvang van de geldstromen is belangrijk genoeg om de treasuryfunctie bij de bank meer inhoud te geven. De in gang gezette registratie en verantwoording van de geldstroom zal een vast onderdeel gaan vormen van de bestuurlijke rapportages.

De inspanningen zijn er op gericht om het beheer van de middelen zo gunstig mogelijk, binnen de kaders van het Treasurystatuut, te organiseren.

Toezicht Provincie

De provincie heeft beleidskaders vastgesteld voor het houden van toezicht op de financiën van de gemeenschappelijke regelingen. Er is een wettelijke inzendplicht voor onder meer de begroting, begrotingswijzigingen, de periodieke bestuursrapportages en de jaarrekening. Daarnaast verstrekken we aan het eind van elk kwartaal informatie ten behoeve van de kasgeldlimiet, die betrekking heeft op de netto vlottende schulden. Met betrekking tot de langlopende schulden wordt aan het eind van het jaar inzicht verstrekt.

Kasgeldlimiet

Het risico op kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Dit houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,2% van de lastenkant van de begroting mag zijn. Het begrotingstotaal voor 2015 komt uit op €9.544.600. De kasgeldlimiet voor 2015 zal derhalve op circa €783.000 uitkomen.

Bij het samenstellen van de begroting is er sprake van een overschot aan vlottende middelen, waardoor de ruimte dus groter is dan de genoemde limiet van €783.000. Wij verwachten dat hierin in het begrotingsjaar 2015 geen verandering komt.

Renterisiconorm

De Wet Fido stelt voor gemeenten ook de renterisiconorm vast. Elk jaar mag maximaal 20% van de omvang van de vaste schuld geherfinancierd worden. Doelstelling van de renterisiconorm is dat gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Door de ontwikkelingen in de budgetbeheerrekeningen zijn de mogelijkheden om de leningen met eigen middelen te financieren de laatste jaren sterk toegenomen. De behoefte aan vreemd vermogen door het aangaan van langlopende geldleningen neemt daardoor af. Er zijn met betrekking tot de langlopende schulden geen problemen te verwachten in het kader van de wet Fido.

1.4.5. Verbonden partijen

De Stadsbank Oost Nederland heeft geen verbonden partijen maar is wel verbonden partij van de aangesloten gemeenten.

1.4.6. Bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de algemene programmaverantwoording zal in deze paragraaf aandacht besteed worden aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van bedrijfsvoering.

- a. **Kostenbewustzijn**
Door continu inzet op innovatie en efficiency en effectieve inkoop probeert de bank er verder in te slagen om op een aantal terreinen kosten te besparen.
- b. **Investeringsbeleid**
In 2013 is ondermeer geïnvesteerd in ICT hardware en zijn door middel van het verder benutten van het Document Management Systeem (DMS) efficiency en kwaliteitsslagen gemaakt. Dit jaar zijn ook alle contracten op facilitair vlak digitaal gearchiveerd. Vervolgstappen zijn de bestuursstukken en de personeelsdossiers.
- c. **Organisatiestructuur**
We zetten in op een innovatieve aanpak van budgetstabilisatie. De Ladder van Zelfredzaamheid is geïntroduceerd als methode die er voor moet zorgen dat de klant door middel van specifieke uitgebreide budgethulp en coaching sneller zelfredzaam moet worden en daardoor niet meer terug zal vallen in oude gewoonten. De bereikbaarheid blijft hoog met een gemiddelde boven de 95%, dit ondanks de toegenomen werkdruk als gevolg van een toename van het aantal klanten.
- d. **Administratieve organisatie en interne controle**
Het kwalitatief invullen van de AO en IC zal een continu punt van aandacht zijn. Wel zal er een kanteling plaats vinden van centrale controle naar meer borging in de lijn. Dit vergt dan echter ook een andere aanpak van de verbijzonderde controle.
- e. **Informatisering en Automatisering**
Het portal “Mijn Stadsbank” wordt doorontwikkeld. Momenteel is er een onderzoek gedaan naar een beter en effectiever gebruik voor zowel klant als instanties. Ook de website wordt geactualiseerd.
In 2013 is de bankapplicatie volledig IBAN-proof is gemaakt. Verder zijn er ontwikkelingen in gang gezet voor verdere digitalisering en betere dienstverlening voor de klanten in 2014. Dit betreft verbeterde telefoonapplicatie en telefoonroulatie en voorbereidingen op een nieuwe applicatie waarmee de correspondentie met de schuldeisers vrijwel volledig digitaal zal geschieden.
- f. **(Management)informatie voorziening**
De Management informatie wordt verder doorontwikkeld. Op dit moment wordt gewerkt aan de ontwikkeling van zogenoemde “dashboards” voor verschillende primaire processen.
- g. **Marktkansen en -bedreigingen**
De afdeling Externe Dienstverlening is met name op het onderdeel Beschermingsbewind gegroeid als gevolg van een toeloop van klanten. Ook zijn inmiddels 1° verkenningen uitgevoerd naar het aanbieden van budgetstabilisatie aan werkgevers en verzorgingstehuizen. Momenteel onderzoeken we hoe de toekomstige dienstverlening voor gemeenten en andere partijen er uit moet zien.

h. Risicomanagement

Onlangs heeft de Stadsbank aan een pilot van de gemeente Almelo meegedaan waarbij de risicoprofielen van de verbonden partijen in kaart werden gebracht. Het doel van de pilot was om te analyseren in hoeverre de gebruikte applicatie voldoende ondersteuning biedt in de risicomanagement van de organisatie. De Stadsbank zal in de toekomst, als het nieuwe dienstverleningsmodel gestalte krijgt, onderzoeken hoe de risicomanagement binnen de bank geformaliseerd wordt en of zo'n geautomatiseerde software van toegevoegde waarde hiervoor zal zijn.

2. Financiële begroting

2.1. Overzicht van Baten en Lasten in de begroting 2015

In dit overzicht geven wij de lasten en baten van de programma's weer. Tevens wordt inzicht gegeven in het geraamde resultaat.

(Bedragen in €)	Primitieve begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo
Programma			
<i>Algemeen bestuur</i>			
- Overig	1.589.600	1.589.600	-
	1.589.600	1.589.600	-
<i>Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen</i>			
- Preventie & Voorlichting	-	-	-
- Indicatiestelling	1.786.700	1.671.800	114.900-
- Informatie & Advies	-	-	-
- Kredietverlening	331.200	393.600	62.400
- Stabilisatie & herstel financiële huishouding	4.353.900	4.367.700	13.800
- Minnelijk schuldregelen	1.418.100	1.459.600	41.500
- Coaching budgetteringsvaardigheden	-	-	-
- Nazorg	25.100	23.300	1.800-
- Additionele dienstverlening	40.000	39.000	1.000-
	7.955.000	7.955.000	-
Totaal programma's	9.544.600	9.544.600	
Resultaat <u>voor</u> bestemming			-
<i>Mutaties reserves</i>			
- Algemeen bestuur	15.000	20.000	5.000
Resultaat <u>na</u> bestemming			5.000

De (primitieve) Begroting 2015 sluit met een positief saldo van € 5.000.

Uitgangspunten begroting 2015

De uitgangspunten voor de begroting 2015 zijn vastgelegd in een Nota “Richtlijnen (programma) begroting 2015-2018”. Deze richtlijnen zijn in het algemeen overgenomen uit de richtlijnen die in Twents verband voor gemeenschappelijke regelingen zijn opgesteld, aangevuld met de Stadsbank specifieke uitgangspunten.

De nota is op 9 januari 2014 in de vergadering van het Platform, het ambtelijk adviesorgaan, besproken en vervolgens ter kennisname aan de deelnemende gemeenten verzonden.

Deze uitgangspunten worden gehanteerd voor de samenstelling van de primitieve begroting:

- De jaarschijf 2015 van de begroting 2014-2017, de cijfers uit de jaarrekening 2013 en het “Productenboek 2014” vormen de basis voor de opstelling van deze primitieve begroting.
- De geactualiseerde declaratiesystematiek wordt sinds 2013 toegepast en wordt ook in 2015 worden gehanteerd.
- De werkelijke cijfers van de jaarrekening 2013 worden gebruikt voor de begroting 2015. Daarbij zijn de incidentele afwijkingen in de productafname buiten beschouwing gelaten. Vervolgens wordt het volumeaantal stabiel gehouden in de meerjarenbegroting 2016-2018. De producten met een langere looptijd, zoals beschermingsbewind, vormen hier een uitzondering op. Deze worden op basis van de te verwachten prognoses geraamd.
- De salarisstaat op 31 december 2013. Deze dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2015-2018. Voor de vacatures wordt er van de salariskosten van de functieschaal op het maximum min twee periodieken uitgegaan. De CAO en de salaristabellen geldende per 1 april 2012 vormen hier de basis voor. De huidige Cao is echter afgelopen en de onderhandelingen voor een nieuwe Cao zijn nog gaande. Voor deze begroting is gebruik gemaakt van de verwachtingen van het CPB over de loonontwikkelingen. Uitgegaan wordt van een loonstijging van 1,25%. Dit is gebaseerd op doortrekking van het percentage dat voor 2014 geldt (MEV 2014, bijlage 8) en wordt tevens voor de jaren 2016-2018 toegepast. Voor 2014 wordt een loonstijging van 0,75% toegepast als correctie op de salarisstaat op 31-12-2013.
- Er is voor andere typen uitgaven uitgegaan van een gemiddelde prijs-/tariefinflatie voor de bank van 2 % (Macro Economische Verkenning (MEV) 2014, Centraal Planbureau).

Op basis van de verwachte loonkostenontwikkeling en prijsinflatie zijn de tarieven met 1,5% geïndexeerd.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

	Primaire begroting 2014	Primitieve begroting 2015
- Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten van het eigen personeel	5.224.900	4.941.300
- Salarissen van het tijdelijk personeel	957.200	1.780.200
Totaal bedrag personeelslasten	6.182.100	6.721.500

Om snel te kunnen anticiperen op veranderingen in de huidige dienstverlening en met het oog op de toekomstige personele invulling van het door de deelnemende gemeenten gevraagde dienstverleningsmodel, werkt de Bank momenteel met een flexibele schil van zo'n 30%. In deze primitieve begroting 2015 bedraagt deze 36%.

Reservepositie

De verwachte reservepositie van de bank ziet er per 1 januari 2015 als volgt uit:

Algemene reserve	€ 738.000
Bestemmingsreserves	€ 2.039.400
Totaal	€ 2.777.400

De volledige staat van reserves en voorzieningen is als bijlage in deze begroting opgenomen.

2.2. Meerjarenperspectief 2016-2018

(Bedragen in €) Programma	Primitieve begroting 2015			Primitieve begroting 2016			Primitieve begroting 2017			Primitieve begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Algemeen bestuur</i>												
- Overig	1.589.600	1.589.600	-	1.595.600	1.595.600	-	1.616.100	1.616.100	-	1.605.800	1.605.800	-
	1.589.600	1.589.600	-	1.595.600	1.595.600	-	1.616.100	1.616.100	-	1.605.800	1.605.800	-
<i>Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen</i>												
- Preventie & Voorlichting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Indicatiestelling	1.786.700	1.671.800	114.900-	1.798.100	1.697.000	101.100-	1.816.000	1.722.400	93.600-	1.846.700	1.748.300	98.400-
- Informatie & Advies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Kredietverlening	331.200	393.600	62.400	338.000	393.600	55.600	344.500	393.600	49.100	343.900	393.600	49.700
- Stabilisatie & herstel financiële huishouding	4.353.900	4.367.700	13.800	4.757.200	4.741.000	16.200-	5.147.900	5.118.000	29.900-	5.558.600	5.511.800	46.800-
- Mimmelijk schuldregelen	1.418.100	1.459.600	41.500	1.418.400	1.478.700	60.300	1.423.600	1.498.200	74.600	1.422.800	1.518.000	95.200
- Coaching budgetteringsvaardigheden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Nazorg	25.100	23.300	1.800-	25.500	23.700	1.800-	26.000	24.000	2.000-	26.500	24.300	2.200-
- Additionele dienstverlening	40.000	39.000	1.000-	41.000	39.600	1.400-	42.000	40.200	1.800-	43.000	40.800	2.200-
	7.955.000	7.955.000	-	8.378.200	8.373.600	4.600-	8.800.000	8.796.400	3.600-	9.241.500	9.236.800	4.700-
Totaal programma's	9.544.600	9.544.600	-	9.973.800	9.969.200	4.600-	10.416.100	10.412.500	3.600-	10.847.300	10.842.600	4.700-
Resultaat voor bestemming												
<i>Mutaties reserves</i>												
- Algemeen bestuur	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000
	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000
Resultaat na bestemming												
	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000	15.000	20.000	5.000
	1.400	1.400	0	1.400	1.400	0	1.400	1.400	0	1.400	1.400	0

De meerjarenraming laat voor de komende jaren het volgende beeld zien:

(Bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo voor bestemming	Saldo na bestemming
2015	9.544.600	9.544.000	0	5.000
2016	9.973.800	9.969.200	-4.600	400
2017	10.416.100	10.412.500	-3.600	1.400
2018	10.847.300	10.842.600	-4.700	300

Het saldo van de geraamde lasten en baten voor bestemming sluit voor jaren 2016-2018 met een klein negatief saldo. Vervolgens vinden de mutaties op de reserves plaats, conform de Nota Reserves en Voorzieningen, waarna een klein positief/negatief saldo ontstaat dat wordt toegevoegd aan/gedekt door een bijdrage uit de Algemene reserve. Het saldo na bestemming sluit vervolgens op elke jaarschijf op nul.

Tevens is er een inschatting gemaakt van de noodzakelijke (vervangings-)investeringen die de Stadsbank de komende jaren zal moeten doen. Het betreft hier nagenoeg reguliere vervangingen die vanuit de vrijval van de huidige afschrijvingslast kunnen worden gedekt. Een deel van het berekende afschrijvingsbedrag zal voor een bedrag van € 17.200 ten laste van de exploitatie komen maar kan binnen de exploitatie worden opgevangen doordat betreffende investeringen zorgen voor efficiencyvoordelen op andere begrotingsposten (o.a. verder doorvoerende digitalisering).

De te verwachten investeringen voor de periode 2015-2018 zijn in bijlage 3 opgenomen. Uiteraard zal bij concrete aanschaf of vervanging gekeken worden naar nut en noodzaak van de investering en zal eventuele gezocht worden naar andere innovatieve oplossingen.

De jaarlijkse afschrijvingscomponent van de te plegen investeringen is in deze meerjarenraming als last meegenomen.

Toelichting op de meerjarenramingen 2016 – 2018

1. Meerjarenperspectief

Uit het overzicht blijkt dat de prognose voor de jaren 2016 – 2018 een sluitende begroting laat zien.

2. Salarisontwikkeling

De salarisstaat op 31 december 2013 dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2015-2018. Voor de vacatures wordt er van de salariskosten van de functieschaal op het maximum min twee periodieken uitgegaan. De CAO en de salaristabellen geldende per 1 april 2012 vormen hier de basis voor. De huidige Cao is echter afgelopen en de onderhandelingen voor een nieuwe Cao zijn nog gaande. Voor deze begroting worden de verwachtingen van het CPB over de loonontwikkelingen, te weten een loonstijging van 1,25%. Dit is gebaseerd op doortrekking van het percentage dat voor 2014 geldt (MEV 2014, bijlage 8) en wordt tevens voor de jaren 2016-2018 toegepast.

	2015	2016	2017	2018
Indexering Personeelskosten	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,25%

3. Tariefontwikkeling

Op basis van de verwachte loonkostenontwikkeling van 1,25% en de prijsinflatie van 2% zijn de tarieven met 1,5% geïndexeerd.

	2015	2016	2017	2018
Indexering tarieven	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %

4. Volume ontwikkeling

In de basis is het volumeaantal voor de periode 2015-2018 stabiel gehouden. De producten met een langere looptijd, zoals beschermingsbewind, kunnen hier een uitzondering op vormen. Deze zijn op basis van de reëel te verwachten prognoses geraamd.

5. Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten zijn op basis van de vastgestelde uitgangspunten voor de periode 2015-2018 in beeld gebracht. De salarissen van het tijdelijk personeel zijn tevens op basis van dezelfde uitgangspunten opgenomen. Aangezien het volumeaantal voor de meerjarenbegroting stabiel is gehouden, is er geen noodzaak om de formatie uit te breiden. Uitzondering maakt het product Beschermingsbewind, waarbij er sprake is van forse toename van nieuwe klanten.

Wel moet in oenschouw worden genomen dat de huidige economische crisis kan leiden tot extra vraag naar de door de SON geleverde producten.

	2015	2016	2017	2018
- Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten van het eigen personeel	4.941.300	5.003.300	5.066.100	5.129.700
- Salarissen van het tijdelijk personeel	1.780.200	2.082.400	2.379.400	2.693.000
Totaal bedrag personeelslasten	6.721.500	7.085.700	7.445.500	7.822.700

2.3. Voorstel tot vaststelling van de begroting

De begroting 2015-2018 sluit met de volgende saldi voor bestemming:

Begrotingsjaar 2015	€ 0
Jaarschijf 2016	€ 4.600 negatief
Jaarschijf 2017	€ 3.600 negatief
Jaarschijf 2018	€ 4.700 negatief

Vervolgens dient er op basis van bestuursbesluiten en beleidsuitgangspunten nog een aantal mutaties in de diverse reserves te worden doorgevoerd.

Het saldo na bestemming zal dan als volgt worden.

Begrotingsjaar 2015	€ 5.000 Positief
Jaarschijf 2016	€ 400 Positief
Jaarschijf 2017	€ 1.400 Positief
Jaarschijf 2018	€ 300 Positief

De begroting 2015 is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland van donderdag 26 juni 2014. Het wordt voor de jaren 2015-2018 voorgesteld om de kleine positieve begrotingssaldi toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Bijlagen

Bijlage 1: Categoriele begroting en meerjarenraming

LASTEN (bedragen in €)

	2015	2016	2017	2018
Personeelslasten totaal				
- Personeelslasten	6.721.500	7.085.700	7.445.500	7.822.700
- Overige personeelskosten	219.500	230.100	241.200	253.400
	6.941.000	7.315.800	7.686.700	8.076.100
Rente en Afschrijvingen				
- Rentekosten eigen leningen	96.600	89.600	82.600	75.600
- Rente kosten PRS-saldi	9.000	9.000	9.000	9.000
- Betalingsverkeer	116.100	118.400	120.600	121.600
- Afschrijvingen	316.500	313.500	325.100	305.800
	538.200	530.500	537.300	512.000
Huisvesting				
- Onderhoud gebouwen	65.100	65.800	66.600	67.500
- Huren	36.700	37.500	38.200	39.000
- Gas, electra en water	71.600	73.100	74.700	76.200
- Schoonmaakkosten	43.100	44.000	44.800	45.700
- Overige huisvesting / bestaanskosten	94.400	96.100	97.800	99.500
	310.900	316.500	322.100	327.900
Bureaunkosten				
- Porti	188.100	191.900	195.700	199.700
- Telefoon	98.500	100.500	102.600	104.600
- Dataverkeer	15.500	15.800	16.100	16.400
- Druk- en kopieerwerk	120.500	122.800	125.300	127.800
- Overige bureaunkosten	18.500	18.900	19.300	19.700
	441.100	449.900	459.000	468.200
Beheerskosten				
- ICT kosten	701.000	732.900	765.900	802.200
- Kosten digitalisering	248.400	254.800	261.400	268.200
- Reis- en verblijfkosten	86.000	89.300	92.800	96.600
- Algemene beheerskosten	173.500	178.400	184.000	187.800
- Overige kosten	31.000	32.200	33.400	34.800
	1.239.900	1.287.600	1.337.500	1.389.600
Dotaties voorzieningen	73.500	73.500	73.500	73.500
TOTAAL LASTEN	9.544.600	9.973.800	10.416.100	10.847.300

- Begroting 2015 Stadsbank Oost Nederland -

BATEN (bedragen in €)

	2015	2016	2017	2018
Bijdrage bestaanskosten				
- Bijdrage gemeenten	1.506.500	1.512.500	1.533.000	1.522.700
	1.506.500	1.512.500	1.533.000	1.522.700
Preventie & Voorlichting				
- Opbrengsten Preventie & Voorlichting	-	-	-	-
	-	-	-	-
Indicatiestelling				
- Integrale indicatie	1.628.300	1.652.750	1.677.500	1.702.700
- Crisis-interventie	34.600	35.200	35.700	36.300
- Extra intake-faciliteiten	8.900	9.050	9.200	9.300
	1.671.800	1.697.000	1.722.400	1.748.300
Informatie en Advies				
- Budgetadvies	-	-	-	-
	-	-	-	-
Kredietverstrekking				
- Sociale lening	300.100	300.100	300.100	300.100
- Herfinanciering schulden	61.700	61.700	61.700	61.700
- Saneringskredieten	31.800	31.800	31.800	31.800
	393.600	393.600	393.600	393.600
Stabilisatie & Herstel				
- Start	264.000	268.000	272.000	276.100
- Beheer	2.463.700	2.515.100	2.561.000	2.613.200
- Begeleiding	455.900	462.800	469.800	476.800
- Beëindiging	50.400	51.100	51.900	52.700
- Uitstroom	-	-	-	-
- Beschermingsbewind	1.133.700	1.444.000	1.763.300	2.093.000
	4.367.700	4.741.000	5.118.000	5.511.800
Minnelijk schuldregelen				
- Bemiddelingstrajecten	809.800	822.000	834.300	846.800
- Betalingsregelingen	2.700	2.750	2.800	2.900
- Schuldbemiddelingen	378.800	381.700	384.800	387.800
- FW faciliteiten	268.300	272.250	276.300	280.500
	1.459.600	1.478.700	1.498.200	1.518.000
Coaching				
- Budgetcoaching	-	-	-	-
	-	-	-	-
Nazorg				
- Nazorg	23.300	23.700	24.000	24.300
	23.300	23.700	24.000	24.300
Beschikbaarheidsnuttigheid				
- Kasdiensten	39.000	39.600	40.200	40.800
- Vergoeding voor diensten op locatie	-	-	-	-
- Projecten	-	-	-	-
	39.000	39.600	40.200	40.800
Overige Baten				
- Opbrengst Deposito	80.000	80.000	80.000	80.000
- Huuropbrengsten	3.100	3.100	3.100	3.100
- Overige baten	-	-	-	-
	83.100	83.100	83.100	83.100
TOTAAL BATEN	9.544.600	9.969.200	10.412.500	10.842.600

- Begroting 2015 Stadsbank Oost Nederland -

	2015	2016	2017	2018
TOTAAL LASTEN	9.544.600	9.973.800	10.416.100	10.847.300
TOTAAL BATEN	9.544.600	9.969.200	10.412.500	10.842.600
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	-	4.600-	3.600-	4.700-
<i>Mutaties reserves</i>				
Res. ICT	-	-	-	-
Res. Salarisverplichting	-	-	-	-
Res. Personeel	-	-	-	-
Res. Vakantiegeld	15.000	15.000	15.000	15.000
Res. Borgfonds Saneringskredieten	-	-	-	-
Res. Inventaris	20.000-	20.000-	20.000-	20.000-
Res. Fricatiekosten Organisatie	-	-	-	-
Algemene reserve	-	-	-	-
	5.000-	5.000-	5.000-	5.000-
RESULTAAT NA BESTEMMING	5.000	400	1.400	300

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

Overzicht Reserves Begroting 2014-2018

Soort Reserve (Oedragen in €)	Boekwaarde 1-1-2014	Saldo jaarrekening	Boekwaarde 1-1-2015	Boekwaarde 1-1-2016	Boekwaarde 01-01-2017	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene reserve	1.738.000	1.000.000-	738.000	743.000	743.400	744.800	745.100
subtotaal	1.738.000	1.000.000-	738.000	743.000	743.400	744.800	745.100
Bestedingsreserves							
B orgfonds saneringscredieten	118.500		118.500	118.500	118.500	118.500	118.500
Vakantiegeld	144.400	15.000	159.400	174.400	189.400	204.400	219.400
Personeelsbudget	65.500		65.500	65.500	65.500	65.500	65.500
ICT	209.000		209.000	209.000	209.000	209.000	209.000
Inventaris	200.000	20.000	180.000	160.000	140.000	120.000	100.000
Functiekosten Organisatie	420.300	113.300	307.000	307.000	307.000	307.000	307.000
Organisatieaanpassing	-	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
subtotaal	1.157.700	1.113.300	2.039.400	2.034.400	2.029.400	2.024.400	2.019.400
TOTAAL RESERVES	2.895.700	113.300	2.777.400	2.777.400	2.772.800	2.769.200	2.764.500

Overzicht Voorzieningen Begroting 2014-2018

Soort Voorziening (Oedragen in €)	Boekwaarde 1-1-2014	Boekwaarde 1-1-2015	Boekwaarde 1-1-2016	Boekwaarde 01-01-2017	Boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde 31-12-2018
Voorziening FPU	1.100	-	-	-	-	-
Voorziening WW-verplichtingen	433.700	229.300	78.300	-	-	-
Voorziening Onderhoud	61.200	23.500	42.300	39.100	13.300	7.600
Voorziening ILB	41.000	-	41.000	26.700	49.300	29.200
TOTAAL VOORZIENINGEN	537.000	254.800	120.600	39.100	13.300	7.600

Bijlage 3: Investerings 2015–2018

Programma: Algemeen Bestuur			2015	2016	2017	2018
<i>(bedragen in €)</i>						
Investerings						
-	Bedrijfsgebouwen		187.200	-	-	
-	Machines, apparaten en installaties		7.000	-	20.000	12.000
-	Overige materiële vaste activa		87.000	205.500	76.000	29.000
Totaal investeringens			281.200	205.500	96.000	41.000
<hr/>						
Budgettaire lasten			2015	2016	2017	2018
		<i>Afschr.termijn Invest.jaar</i>				
-	Bedrijfsgebouwen	25 jaar 2015	7.500	7.500	7.500	7.500
-	Machines, apparaten en instalaties	15 jaar 2015	500	500	500	500
		15 jaar 2017	-	-	1.300	1.300
		15 jaar 2018	-	-	-	800
-	Overige materiële vaste activa	3 - 10 jaar 2015	22.000	22.000	22.000	3.000
		3 jaar 2016	-	68.500	68.500	68.500
		3 jaar 2017	-	-	25.300	25.300
		3 jaar 2018	-	-	-	9.700
Totaal budgettaire lasten			30.000	98.500	125.100	116.600
<hr/>						
Totaal Investerings			281.200	205.500	96.000	41.000
Totaal Budgettaire lasten			30.000	98.500	125.100	116.600
<hr/>						
Dekking budgettaire lasten			2015	2016	2017	2018
Vrijval vervangingsinvesteringens			9.800	78.300	104.900	96.400
Bijdrage reserves			3.000	3.000	3.000	3.000
Ten laste van de exploitatie			17.200	17.200	17.200	17.200
TOTAAL			30.000	98.500	125.100	116.600

Bijlage 4: Basis facturatie-systematiek

De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van de Stadsbank Oost Nederland is gebaseerd op een declaratie van de ten behoeve van de gemeenten verzorgde dienstverlening en de kosten van het programma Algemeen Bestuur.

De declaratie van verzorgde dienstverlening is gebaseerd op het aantal verzorgde standaard diensten op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde standaard tarieven en het verzorgde “maatwerk” tegen de daarover afgesproken vergoedingen.

De bijdrage in de kosten van het programma Algemeen Bestuur is gebaseerd op de begrootte kosten van het programma Algemeen Bestuur enerzijds en het totaal van de declaratie van verzorgde dienstverlening en het aandeel huishoudens van de gemeente van het totaal aantal huishoudens in het werkgebied van de bank anderzijds. De opbrengsten uit deposito worden gebruikt voor het verlagen van de bestaanskosten.

Hierbij worden de begrootte kosten van het programma Algemeen Bestuur voor 50% verdeeld naar rato van het totaal van de declaraties van verzorgde dienstverlening en voor 50% naar rato van het aantal huishoudens.

In het volgende overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de jaarschijf 2015 van de primitieve begroting 2014 en de nu voorliggende primitieve begroting 2015.

Vergelijking Netto-bijdragen standaard dienstverlening in de Primitieve begroting 2015 en de jaarschijf 2015 van de Primitieve begroting 2014 vóór saldobestemming

Gemeente	Netto Bijdrage 2015 o.b.v. Primitief 2015	Netto Bijdrage Schijf 2015 o.b.v. Primitief 2014	Vershil
Aalten	121.719	112.049	9.670
Almelo	705.955	752.867	-46.913
Berkelland	233.507	193.584	39.923
Borne	145.186	116.995	28.191
Bronckhorst	123.053	123.927	-874
Dinkelland	90.931	77.537	13.394
Enschede	2.017.880	2.103.803	-85.923
Haaksbergen	109.056	99.872	9.184
Hellendoorn	168.958	134.609	34.350
Hengelo OV	557.411	756.092	-198.681
Hof van Twente	220.260	185.905	34.354
Lochem	173.092	138.014	35.078
Losser	95.444	109.096	-13.652
Montferland	262.371	223.722	38.649
Oldenzaal	232.448	232.569	-121
Oost Gelre	128.526	119.085	9.441
Oude IJsselstreek	297.429	245.985	51.444
Rijssen - Holten	129.031	105.101	23.930
Tubbergen	58.886	39.590	19.296
Twenterand	164.647	201.324	-36.677
Wierden	84.940	82.718	2.222
Winterswijk	235.865	226.538	9.326
Totaal	€ 6.356.593	€ 6.380.982	€ 24.389-

De totaal geraamde standaard dienstverlening was in de Primitieve begroting 2014 naar rato over de 22 gemeenten verdeeld op basis van de jaarrekening 2012. In deze Primitieve begroting 2015 is gepoogd om de standaard dienstverlening per gemeente te begroten op basis van de afgenomen dienstverlening in 2013. Hierdoor ontstaan nogal verschillen tussen de gemeentelijke bijdrage in de standaard dienstverlening in deze Primitieve begroting 2015 en de schijf 2015 van de Primitieve begroting 2014.

Jaar 2015 Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard Dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud. naar dienstverl. € 1.506.500	Totaal bijdrage standaard voor resultaat Primitief 2015	Totaal bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage Primitief 2015
Aalten	11.213	86.359	21.948	121.719	205	121.924
Ahmelo	31.801	557.176	62.246	705.955	3.835	709.790
Berkelland	18.438	170.879	36.090	233.507	1.025	234.532
Borne	9.062	110.316	17.738	145.186	2.050	147.236
Bronckhorst	15.328	80.542	30.002	123.053	-	123.053
Dinkelland	9.811	62.085	19.204	90.931	7.202	98.133
Enschede	77.532	1.615.262	151.757	2.017.880	472.656	2.490.536
Haaksbergen	9.895	77.631	19.368	109.056	-	109.056
Hellendoorn	14.205	122.179	27.804	168.958	-	168.958
Hengelo OV	36.486	420.663	71.416	557.411	13.121	570.532
Hof van Twente	14.539	166.018	28.458	220.260	276	220.536
Lochem	14.097	125.940	27.593	173.092	-	173.092
Losser	9.221	66.991	18.049	95.444	-	95.444
Montferland	14.617	202.336	28.611	262.371	-	262.371
Oldenzaal	13.736	177.928	26.886	232.448	686	233.134
Oost Gelre	12.060	90.816	23.606	128.526	205	128.731
Oude IJsselstreek	16.722	229.115	32.731	297.429	686	298.115
Rijssen - Holten	13.760	88.373	26.933	129.031	-	129.031
Tubbergen	7.774	37.799	15.216	58.886	10	58.896
Twenterand	12.867	120.714	25.185	164.647	-	164.647
Wierden	9.059	58.174	17.732	84.940	-	84.940
Winterswijk	12.608	182.797	24.678	235.865	1.230	237.095
Totaal	384.831	€ 4.850.093	€ 753.250	€ 6.356.593	€ 503.187	€ 6.859.780
	100%	100%	€ 753.250	€ 6.356.593	€ 503.187	€ 6.859.780

* cf. CBS statistiek 2013

Jaar 2016 Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard Dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud. naar dienstverl. € 1.512.500	Totaal bijdrage standaard voor resultaat Primitief 2016	Totaal bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage Primitief 2016
Aalten	11.213	87.695	22.035	123.199	208	123.407
Almelo	31.801	565.724	62.494	715.103	3.844	718.947
Berkelland	18.438	173.507	36.233	236.388	1.040	237.428
Borne	9.062	112.011	17.808	147.022	2.080	149.102
Bronckhorst	15.328	81.788	30.122	124.471	-	124.471
Dinkelland	9.811	63.028	19.280	91.988	7.304	99.292
Enschede	77.532	1.639.454	152.362	2.043.608	479.185	2.522.793
Haaksbergen	9.895	78.832	19.445	110.384	-	110.384
Hellendoorn	14.205	124.063	27.915	171.032	-	171.032
Hengelo OV	36.486	427.109	71.700	564.406	13.134	577.540
Hof van Twente	14.539	168.578	28.571	223.040	280	223.320
Lochem	14.097	127.873	27.703	175.215	-	175.215
Losser	9.221	68.024	18.121	96.592	-	96.592
Montferland	14.617	205.454	28.725	265.733	-	265.733
Oldenzaal	13.736	180.666	26.993	235.406	696	236.102
Oost Gelre	12.060	92.222	23.700	130.085	208	130.293
Oude IJsselstreek	16.722	232.647	32.861	301.239	696	301.935
Rijssen - Holten	13.760	89.737	27.040	130.560	-	130.560
Tubbergen	7.774	38.378	15.277	59.549	10	59.559
Twenterand	12.867	122.569	25.286	166.679	-	166.679
Wierden	9.059	59.072	17.802	85.947	-	85.947
Winterswijk	12.608	185.624	24.777	238.909	1.248	240.157
Totaal	384.831	€ 4.924.055	€ 756.250	€ 6.436.555	€ 509.933	€ 6.946.488

* cf. CBS statistiek 2013

Jaar 2017 Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard Dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud. naar dienstverl. € 1.533.000	Totaal bijdrage standaard voor resultaat Primitief 2017	Totaal bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage Primitief 2017
Aalten	11.213	89.031	22.334	125.016	211	125.227
Almelo	31.801	574.272	63.341	725.669	3.853	729.522
Berkelland	18.438	176.135	36.725	239.867	1.055	240.922
Borne	9.062	113.706	18.050	149.191	2.110	151.301
Bronckhorst	15.328	83.034	30.530	126.296	-	126.296
Dinkelland	9.811	63.988	19.541	93.341	7.419	100.760
Enschede	77.532	1.664.479	154.427	2.074.128	486.210	2.560.338
Haaksbergen	9.895	80.033	19.709	112.014	-	112.014
Hellendoorn	14.205	125.947	28.293	173.552	-	173.552
Hengelo OV	36.486	433.555	72.672	572.706	13.147	585.853
Hof van Twente	14.539	171.138	28.959	226.338	284	226.622
Lochem	14.097	129.806	28.078	177.788	-	177.788
Losser	9.221	69.057	18.366	98.012	-	98.012
Montferland	14.617	208.572	29.114	269.667	-	269.667
Oldenzaal	13.736	183.404	27.359	238.885	706	239.591
Oost Gelre	12.060	93.628	24.021	132.005	211	132.216
Oude IJsselstreek	16.722	236.179	33.307	305.700	706	306.406
Rijssen - Holten	13.760	91.101	27.407	132.477	-	132.477
Tubbergen	7.774	38.957	15.484	60.415	10	60.425
Twenterand	12.867	124.424	25.628	169.131	-	169.131
Wierden	9.059	59.970	18.044	87.209	-	87.209
Winterswijk	12.608	188.451	25.112	242.460	1.266	243.726
Totaal	384.831	€ 4.998.867	€ 766.500	€ 6.531.867	€ 517.188	€ 7.049.055
	100%	100%	€ 766.500	€ 766.500	€ 517.188	€ 7.049.055

* cf. CBS statistiek 2013

Jaar 2018 Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard Dienstverlening	Verdeling bijdrage bestaanskosten naar huishoud. naar dienstverl. € 1.522.700	Totaal bijdrage standaard voor resultaat Primitief 2018	Totaal bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage Primitief 2018
Aalten	11.213	90.367	22.184	126.111	214	126.325
Almelo	31.801	582.820	62.915	733.192	3.862	737.054
Berkelland	18.438	178.763	36.478	242.066	1.070	243.136
Borne	9.062	115.401	17.928	150.646	2.140	152.786
Bronckhorst	15.328	84.280	30.325	127.252	-	127.252
Dinkelland	9.811	64.948	19.410	94.104	7.534	101.638
Enschede	77.532	1.689.504	153.389	2.096.418	493.235	2.589.653
Haaksbergen	9.895	81.234	19.576	113.000	-	113.000
Hellendoorn	14.205	127.831	28.103	175.116	-	175.116
Hengelo OV	36.486	440.001	72.184	578.211	13.160	591.371
Hof van Twente	14.539	173.698	28.764	228.527	288	228.815
Lochem	14.097	131.739	27.890	179.397	-	179.397
Losser	9.221	70.090	18.243	98.850	-	98.850
Montferland	14.617	211.690	28.918	272.374	-	272.374
Oldenzaal	13.736	186.142	27.175	241.250	716	241.966
Oost Gelre	12.060	95.034	23.860	133.154	214	133.368
Oude IJsselstreek	16.722	239.711	33.083	308.765	716	309.481
Rijssen - Holten	13.760	92.465	27.223	133.563	-	133.563
Tubbergen	7.774	39.536	15.380	60.849	10	60.859
Twenterand	12.867	126.279	25.456	170.684	-	170.684
Wierden	9.059	60.868	17.922	87.924	-	87.924
Winterswijk	12.608	191.278	24.944	244.925	1.284	246.209
Totaal	384.831	€ 5.073.679	€ 761.350	€ 6.596.379	€ 524.443	€ 7.120.822
	100%	100%	€ 761.350	€ 761.350	€ 524.443	€ 7.120.822

* cf. CBS statistiek 2013